

oversee Følgerne og rimeligviis gjøre Ret og Skjel til alle Sider. Idet jeg altsaa nok kan forstaae, at Mindretallet maatte gjøre Noget — thi der er jo endeel af det, som ved mange forffjellige Leiligheder i mange Aar har ført Krig mod den Tanke, at Staten skulde have noget Videre med Theatret at gjøre — idet jeg altsaa kan forstaae, at det ikke strax kunde gaae hen og godkjende et Lovforslag af den Natur som det, her foreligger, hvor for-tjensfuldt og tiltalende et Arbeide det end kunde være, er det mig kjær, at det, naar det ikke kunde dette, har fremlagt Forslag, der viser, i hvilken Retning det ønsker, at vi skulle gaae, som viser, at selv de, som ere misfor-noiede med det Nærværende, kun ville skabe Noget, der er endnu værre. Det kan kun være behageligt for os Andre, som have holdt os til det jevne Bestaaende, idet vi erkjende den ikke ringe Betydning, Theatret har som Kunst-anstalt, som en Factor i den aandelige Ud-vikling her i Landet, og som derfor troe, at dets Bestaaen kan fortjene et passende Offer, men i ethvert Fald ikke ville vove sig ud paa nye, ukjendte Veie, der, saavidt man kan for-udsee det, kun ville føre til et slet Resultat. Idet jeg derfor skal anbefale, at vi lægge Mindretallets Forslag til Side og stemme for Regjeringens Forslag med Forbehold af til 3die Behandling at ændre § 25 paa den af mig antydede Maade, troer jeg, at Rigs-dagen derved gaaer den Vej, som er den hel-digste for det Forhold, der er Tale om, og ubetinget heldigst for Skatteydernes Interesse.

Merk: Jeg har søgt at gjøre mig det klart, hvilken Forffjæl der er i pecuniær Hen-seende for Statskassen mellem det ærede Min-dretals Forslag og Fleertallets Forslag. Det er naturligviis en noget vanskelig Opgave, og man kan kun løse den ved paa flere Steder at anvende et Skøn, men jeg troer dog at kunne paavise en saa stor Forffjæl til det Ufor-deelagtige ved Mindretallets Forslag, at man vil see, at man kun har betydeligt Tab ved at følge det. Dersom vi følge det ærede Min-dretalsforslag, hvad gjøre vi saa? Vi vælge nu et Tidspunkt til at nedlægge det kongelige Theater som Statsanstalt, til at frigjøre en

stor Deel Kunstnere for en Deel af de For-pligtelser, der hvile paa dem som et Bederlag fra deres Side for endeel af den af dem er-hvervede Pensionsret; vi affædige alle det kongelige Theaters Embedsmænd, Kunstnere og Andre, paa et Dieblit, da de endnu have Forpligtelse til i et længere Aaremaal at tjene Staten, hvis de ville nyde godt af den Pensionsret, som er tillagt dem. Det er et aabenbart Tab, det ville vistnok de fleste indsee, og dette maa tages med i Beregningen; men hvor stort Tabet er, er der neppe Mange, der ret have gjort sig klart. Jeg har søgt at gennemgaae det kongelige Theaters Personale for at udfinde, hvor stort det Gjennemsnitsaaremaal er, som man affædiger dem for tidligt, i Modsætning til den Tid, hvor de efter den sædvanlige Orden maatte affædiges paa Grund af manglende Arbeidsdygtighed, altsaa hvormeget man ved nu at affædige dem skænker dem Pension for tidligt. Det er som sagt kun et Skøn; men efter hvad jeg har kunnet udfinde, troer jeg, at det med Føie kan siges, at vi i Gjennem-snit affædige dem 15 Aar for tidligt. Jeg skal, naar jeg har anstillet den første Bereg-ning, vise, at om vi ogsaa tage et lavere Aare-maal, kommer der dog Tal frem, der ere meget ugunstige for Mindretallets Forslag; men jeg vil først holde mig til disse 15 Aar. I det Tilfælde altsaa, at vi affædige dem gjennem-snitlig 15 Aar for tidligt, stiller Beregningen sig saaledes. Efter Mindretallets Oplysninger vil Theatret have i Løbet af 5 Aar at betale Rentepenge med 58,000 Rd. aarlig, og der-efter vil det have at betale Pensioner til om-trent 44,000 Rd. aarlig. Naar man nu skal udfinde, hvad der tabes ved at affædige dem strax istedetfor at lade dem tjene deres Tid ud, maa man derfra drage den almindelige Pensionsbyrde, som i Løbet af de 15 Aar alligevel vilde indtræde for Staten. Den Pen-sionsbyrde er efter de Oplysninger, som gives i Commissionens Betenkning, i sidste Aar lidt under 25,000 Rd. til Theatrets Em-bedsmænd og Kunstnere. I dette Tal har imidlertid den fulde Virkning ikke kunnet komme frem af de i de senere Aar tagne Bestemmel-ser om at indskrænke Antallet af de Pensions-berettigede, saa der kan ingen Tvivl være om